

Raadsvoorstel

Datum vergadering : 9 november 2021
Registratienummer :
Voorstelnummer : 2021/118
Portefeuillehouder : Govert van Bezooijen
Bijlage(n) : 1
Onderwerp : Programmabegroting 2022

Onderwerp

Programmabegroting 2022

Beslispunten

1. De Programmabegroting 2022 vast te stellen
2. De meerjarenraming 2023-2025 voor wat betreft de begrotingscijfers voor kennisgeving aan te nemen
3. De financiële gevolgen van het nieuw beleid te verwerken in de begroting 2022 en verder
4. Het dekkingsplan voor een structureel sluitende meerjarenbegroting vast te stellen

Inleiding

Met dit voorstel legt het college de laatste meerjarenbegroting 2022-2025 van deze bestuursperiode aan de raad voor (bijlage 1), een bijzonder moment voor het college. Het opstellen van een begroting vraagt altijd om een blik vooruit. Dit keer was dat met een specifieke focus. Zorgen dat het nieuwe bestuur verder kan bouwen aan West Betuwe. We zijn trots dat we in de eerste bestuursperiode van West Betuwe een sterke financiële positie hebben opgebouwd als solide basis. Bij het opstellen van een begroting kijken we ook altijd naar de financiële positie in de volgende jaren. Vorig jaar hebben we met het project 'West Betuwe financieel in evenwicht' daarvoor de koers bepaald door keuzes te maken met de raad en de samenleving.

Actueel financieel perspectief

De cijfers uit deze begroting zijn voor een deel niet actueel, omdat de mutaties van de tweede bestuursrapportage 2021 niet in de begroting 2022 zijn verwerkt. Dit is vanwege de korte doorlooptijd tussen tweede bestuursrapportage 2021 en begroting 2022-2025 praktisch niet haalbaar. Om toch een actueel beeld te schetsen, presenteren wij u in onderstaande tabel de cijfers op hoofdlijnen, waarin die mutaties wel zijn opgenomen.

Actueel meerjarenperspectief 2022-2025

bedragen x 1.000 euro

	2022	2023	2024	2025
Saldo Begroting 2022	7	585	254	1.123
Financiële effecten tweede bestuursrapportage 2021	-34	3	-11	-125
<i>Nog niet verwerkt in Begroting en financieel perspectief</i>				
- Kadernota Sport (reeds besloten door raad op 30 september 2021)	-277	-227	-227	-227
- Motie Sport en Cultuur - onderdeel Cultuur	-35	-35	-35	-35
- Motie CPO-beleid	-33	-33	-33	-33
Totaal actueel saldo Begroting 2022	-372	294	-52	702

Toelichting op de tabel:

- 1 Het meerjarenperspectief van de begroting 2022 (zie bijlage 1) is de startsituatie.
- 2 Financiële effecten is het totaalbedrag van de mutaties in de tweede bestuursrapportage 2021.
- 3 Nieuw beleid dat nog niet verwerkt is in de begroting en tweede bestuursrapportage dat wel effect heeft op het meerjarenperspectief. Hiervan is afgesproken om dit integraal af te wegen bij de begrotingsbehandeling.
- 4 De optelsom van 1 tot en met 3 resulteert in het actuele meerjarensaldo van de begroting 2022.

Uit het actuele meerjarensaldo blijkt dat de begroting niet voor alle jaren sluitend is (2022 en 2024). Om de begroting sluitend te krijgen stellen we een aantal oplossingen voor (dekkingsplan) waardoor de begroting structureel sluitend is en er budgettaire ruimte ontstaat voor de nieuwe raad en college.

bedragen x 1.000 euro

	2022	2023	2024	2025
Totaal actueel saldo Begroting 2022	-372	294	-52	702
<i>Dekkingsplan</i>				
- Overschot COVID-gelden 2021 overhevelen naar 2022	500			
- Aframen post Onvoorzien	150	150	150	150
- Extra ramen Jeugdgelde Rijk (25%)		767	720	664
Totaal actueel saldo Begroting 2022 na dekkingsplan	278	1.211	818	1.516

Extra middelen jeugd

Conform landelijke trend zijn ook de jeugdzorgkosten bij West Betuwe sterk toegenomen. Het rijk stelt incidentele middelen ter beschikking om de stijging van deze kosten te dekken. Hierbij adviseert het Rijk het extra geld voor jeugd vanaf 2023 voor 75 procent te begroten. Dit hebben we ook zo verwerkt in de tweede bestuursrapportage 2021. Het college kiest ervoor dit bedrag wel volledig te begroten (dus 25% extra, zie dekkingsplan hierboven). Alleen op deze manier kunnen we een reëel beeld geven van onze inkomsten en uitgaven. Immers de zorgkosten blijven stijgen, terwijl het Rijk minder geld hiervoor toekent aan de gemeenten.

We zijn hierbij wel afhankelijk van de gelden die we vanuit het Rijk krijgen, dat maakt onze financiële positie kwetsbaar en biedt onvoldoende houvast voor de langere termijn. Daarom moeten we op eigen kracht proberen de koers vast te houden. Dit kan als we daarvoor de juiste keuzes blijven maken.

Spanningsveld

We zien ook een aantal risico's die de financiële positie zonder ingrijpen beïnvloeden. Ondanks het reëel ramen van de zorg-inkomsten en zorg-uitgaven, is er een risico dat deze kosten nog meer stijgen. Dat maakt dat er een spanningsveld komt in het sociaal domein. De keuze voor versoering in dit domein is wellicht onontkoombaar. Ook op andere onderdelen kan spanning ontstaan. De invoering van de Omgevingswet vraagt om een investering in de ambtelijke organisatie. Net als om nadere keuzes voor de leefomgeving. Het betekent ook een andere manier van werken en denken in onze dienstverlening. En in de samenwerking met inwoners, ondernemers en andere overheden. Ook onze doelstelling om in 2050 energieneutraal te zijn, vraagt blijvend onze aandacht.

We zijn trots dat we erin zijn geslaagd om een solide financiële basis neer te zetten voor de nieuwe raad en college. Zo bieden we voldoende financiële ruimte om verder te bouwen aan West Betuwe.

Besluitgeschiedenis

- Perspectiefnota 2022 (vastgesteld in de raad van 8 juli 2021)

Beoogd effect

1. Een meerjarig sluitende begroting 2022-2025, en repressief toezicht door de provincie. Dit houdt in dat er vooraf geen goedkeuring is vereist om tot uitvoering te gaan van de begroting, inclusief nieuw beleid.
2. Een leefbare gemeente waarbij de lasten zoveel mogelijk beperkt zijn.

Argumenten

1.1 en 2.1. De gemeenteraad dient op basis van de Gemeentewet de meerjarenbegroting vast te stellen
De gemeenteraad autoriseert met het vast stellen van de begroting het college tot het doen van uitgaven. Dit is conform artikelen 189 t/m 192 van de Gemeentewet.

3.1. de financiële consequenties van de moties CPO-beleid en Cultuur zijn nu pas bekend

De raad heeft bij de perspectiefnota 2022 een aantal moties aangenomen waaronder de moties Formatie economie, Energiearmoede, CPO (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap)-beleid en Sport & Cultuur. De uitwerking van de moties Formatie economie en Energiearmoede zijn reeds verwerkt in de begroting 2022. Van de motie Sport en Cultuur is het onderdeel sport verwerkt in Kadernota Sport. De raad heeft op 30 september de Kadernota Sport vastgesteld en ingestemd met het opnemen van de financiële gevolgen in de begroting 2022 e.v.

De moties CPO-beleid en Cultuur zijn nog niet verwerkt in de begroting 2022 en de raad heeft hier nog niet expliciet toe besloten.

Motie CPO-beleid

Voor het begeleiden van drie CPO-projecten per jaar (conform de vastgestelde beleidsnotitie) is een bedrag van 33.000 euro per jaar nodig. De raad is hierover geïnformeerd via een raadsinformatienota met als onderwerp "Beleidsnotitie Kleinschalige, collectieve wooninitiatieven en CPO" met kenmerk GZDGWB231565/246734.

Motie Sport en Cultuur – onderdeel Cultuur

De culturele verenigingen activiteiten en initiatieven leveren een belangrijke bijdrage aan kwaliteit en leefbaarheid van de samenleving in West Betuwe. Daar mogen we trots op zijn. De raad heeft in de aangenomen motie aangegeven om hieraan meer ruimte te bieden. Dit gaan we doen door enerzijds eventuele problemen als gevolg van de harmonisatie tegen te gaan en anderzijds juist extra ruimte te bieden aan nieuwe initiatieven waarvoor nog geen geld beschikbaar was. Denk hierbij aan bijvoorbeeld het ondersteunen van nieuw opgezette culturele platforms, muziekkuitvoeringen en nieuwe evenementen. Wij hebben hier structureel 35.000 euro voor nodig. De effecten daarvan evalueren wij en koppelen wij aan u terug.

3.2. De raad moet nog formeel besluiten tot het opnemen van de financiële consequenties van de moties in de begroting 2022 e.v.

Vanwege het budgetrecht van de raad is het noodzakelijk dat de raad besluit tot opnemen van deze bedragen in de begroting 2022.

4.1. Het dekkingsplan zorgt voor een sluitende begroting

Het saldo van het begrotingsjaar 2022 en 2024 is negatief. De volgende maatregelen zorgen voor een positief saldo:

1 Budgetoverheveling COVID-gelden 2021 naar 2022

De gemeente heeft vanuit het Rijk via diverse circulaire's gelden ontvangen voor het opvangen van de extra kosten als gevolg van COVID-19. Niet alle gelden zijn nodig voor 2021. We verwachten in 2022 met name extra kosten van jeugdzorg vanwege de na-ijleffecten van de pandemie (1,1 miljoen euro). Een deel van deze extra kosten dekken we door de overgebleven COVID-gelden van 2021.

2 Aframen post onvoorzien

In de begroting is een post onvoorzien opgenomen van 250.000 euro per jaar. Een post onvoorzien is verplicht conform de BBV maar de hoogte daarvan is aan de gemeente zelf. Gezien het zeer beperkte beroep dat in de afgelopen jaren gedaan is op deze post onvoorzien, is het een verantwoorde keuze om deze post structureel af te ramen met 150.000 euro per jaar zodat er een structurele post blijft bestaan van 100.000 euro per jaar.

3 Extra ramen Jeugdgeden vanuit het Rijk (25%)

Conform landelijke trend zijn in West Betuwe de jeugdzorgkosten sterk toegenomen. Het rijk stelt incidentele middelen ter beschikking om de landelijke trend van de stijging van de jeugdzorgkosten te dekken. De afspraak daarbij is dat de gemeenten in de jaarschijven 2023 tot en met 2025 van de meerjarenraming deze bedragen als stelpost mogen opnemen in de begroting. Vanuit

behoedzaamheid en in het licht van de afspraken rond deze middelen geldt hiervoor een maximum van 75% van het deel dat gemeenten op basis van de verdeling zouden krijgen. Dit hebben we reeds toegepast in de tweede bestuursrapportage 2021. Het college kiest ervoor dit bedrag wel volledig te begroten (dus 25% extra). Alleen op deze manier kunnen we een reëel beeld geven van onze inkomsten en uitgaven. Immers de zorgkosten blijven stijgen, terwijl het Rijk minder geld hiervoor toekent aan de gemeenten,

4.2. We creëren hiermee budgettaire ruimte voor de nieuwe raad en college

Dit dekkingsplan zorgt ervoor dat de begroting meerjarig sluitend is. Ook creëren we budgettaire ruimte voor de nieuwe raad en college. De komende jaren komen er diverse uitdagingen op ons af zoals de omgevingswet, sociaal domein, klimaatadaptatie en de energietransitie. Uitdagingen waarvoor middelen nodig zijn.

Kanttekeningen

4.1. Het risico dat deze extra gelden niet worden toegekend door het Rijk nemen we na besluitvorming op in de risicoparagraaf en weerstandsvermogen

Financiën

Hier treft u nogmaals de tabel uit de inleiding. Na besluitvorming over het dekkingsplan ziet het begrotingssaldo er zo uit:

	<i>bedragen x 1.000 euro</i>			
	2022	2023	2024	2025
Totaal actueel saldo Begroting 2022	-372	294	-52	702
<i>Dekkingsplan</i>				
- Overschot COVID-gelden 2021 overhevelen naar 2022	500			
- Aframen post Onvoorzien	150	150	150	150
- Extra ramen Jeugdelden Rijk (25%)		767	720	664
Totaal actueel saldo Begroting 2022 na dekkingsplan	278	1.211	818	1.516

Communicatie

De begroting is één van de belangrijkste richtinggevende documenten voor het gemeentelijke handelen in het volgende jaar. Daarnaast geeft zij inwoners, ondernemers en andere belangstellenden inzicht in voor hen relevant beleid. Het ligt voor de hand en is ook gebruikelijk om aan de presentatie en vaststelling de nodige aandacht te schenken. Dit betekent concreet:

- Een persgesprek
- Het presenteren van een samenvattend beeld in een te verspreiden persbericht, met daarin ook aandacht voor het oordeelsvormende en besluitvormende traject in de gemeenteraad
- Een infographic en publicatie in het gemeenteblad
- Een digitale presentatie van de begroting op www.westbetuwe.nl
- Aandacht op social media gericht op digitale begroting en behandeling in gemeenteraad.

Uitvoering/Planning

Na vaststelling door de raad verwerken wij de financiële effecten en aangenomen amendementen in de begroting en dienen wij die in bij de Provincie Gelderland.

Evaluatie

Evaluatie vindt plaats via de producten van de P&C-cyclus: de bestuursrapportages en de jaarrekening en jaarverslag.

Risicoparagraaf

We onderkennen grote risico's in het sociaal domein, namelijk het risico dat de taakstelling niet volledig gerealiseerd wordt en het risico dat de autonome groei in met name de jeugdzorg onvoldoende afvlakt. Deze risico's zijn zo groot en structureel van aard dat de impact op de begroting grote consequenties kan hebben. Daarom benadrukken wij het belang van het verkrijgen van grip op de uitgaven in het sociaal domein. Keuzes op dit gebied zijn noodzakelijk om deze risico's voldoende te kunnen beheersen.

Bij de milieusanering in Spijk is er een risico dat de gemeente probleemeigenaar wordt. De kosten voor het uitvoeren van de sanering kunnen hoog zijn. Dat heeft impact op het weerstandsvermogen van de gemeente.

Voor een uitgebreid overzicht van alle risico's verwijzen we naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe

de secretaris,
Karen Coesmans

de burgemeester,
Servaas Stoop

Raadsbesluit

De raad van de gemeente West Betuwe;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 5 oktober 2021 nummer ,

besluit:

1. De Programmabegroting 2022 vast te stellen
2. De meerjarenraming 2023-2025 voor wat betreft de begrotingscijfers voor kennisgeving aan te nemen
3. De financiële gevolgen van het nieuw beleid te verwerken in de begroting 2022 en verder
4. Het dekkingsplan voor een structureel sluitende meerjarenbegroting vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van 9 november 2021, nummer 118,

de griffier,
Koen Steenbergen

de voorzitter,
Servaas Stoop